

PRESSITEADE nr 86/23

Luxembourg, 25. mai 2023

Euroopa Kohtu otsus kohtuasjas C-290/21 | AKM (satelliidipakettide pakkumine Austrias)

Programmide piiriülene taasedastamine satelliidi kaudu: edastava riigi põhimõte on kohaldatav ka satelliidipakettide pakkuja suhtes

Järelikult, kui satelliidipakettide pakkuja on kohustatud saama asjaomastelt autoriõiguste ja nendega kaasnevate õiguste omajatelt loa tema osalusel toimuvaks üldsusele edastamise toiminguks, tuleb tal see luba saada üksnes selles liikmesriigis, kus programmi sisaldavad signaalid sisestatakse satelliidile viivasse sideahelasse

Põhikohtuasja hageja, Staatlich genehmigte Gesellschaft der Autoren, Komponisten und Musikverleger Reg. Gen. mbH (AKM) on Austrias tegutsev autoriõiguste kollektiivse esindamise organisatsioon. AKMil on muusikateoste kasutamise litsents, mis annab talle õiguse usaldussuhte alusel teostada Austria territooriumil ringhäälingu teel edastamise õigusi. Äriühing Canal+ Luxembourg Sàrl (edaspidi „Canal+“) on Luksemburgis asuv televisioonioperaator, kes pakub Austrias satelliidi kaudu mitme teistes liikmesriikides asuva ringhäälinguorganisatsiooni kodeeritud programmipakette (edaspidi „satelliidipaketid“), mis on kas kõrg- või standardlahutusega.

Enamasti sisestavad programme sisaldavad satelliidisignaale sideahelasse (üleslüli, *uplink*) need ringhäälinguorganisatsioonid ise, teatud juhtudel teeb seda neis teistes liikmesriikides Canal+. Edastatakse voog, mis sisaldab kogu kõrglahutusega programmi koos lisateabega, sh heli- ja subtiitrite andmed. Pärast satelliidilt „tagasisaatmist“ võtavad voo vastu satelliidi levialas asuvad satelliitlevi vastuvõtuseadmed. Seejärel jaotatakse see voog osadeks ja kasutaja saab igale programmile terminalis dekoodri abil juurdepääsu. Canal+ pakutavad satelliidipaketid sisaldavad nii tasulisi kui ka tasuta teleprogramme. Erinevalt tasulistest programmidest ei ole tasuta programmid kodeeritud ja neid saab Austria territooriumil igaüks standardkvaliteediga vastu võtta.

Kuna AKM leidis, et Canal+ rikub tema hallatavaid õigusi, pöördus ta Austrias kohtusse, nõudes sisuliselt, et Canal+ lõpetaks Austrias satelliidisignaali edastamise ja maksaks hüvitist, väites, et nendes liikmesriikides, kus on toimunud satelliidi kaudu üldsusele ülekandmine või edastamine, ei ole selliseks kasutamiseks saadud mingit luba ja tema ei ole Austrias edastamist lubanud.

Oberster Gerichtshof (Austria kõrgeim üldkohus), kellele esitati kassatsioonkaebus Oberlandesgericht Wiener (liidumaa kõrgeim kohus Viinis, Austria) otsuse peale, milles leiti muu hulgas, et vaidlusalused satelliidipaketid jõuavad uue üldsuseni, st üldsuseni, mis erineb ringhäälinguorganisatsioonide tasuta edastamise sihtrühmaks olevast üldsusest, otsustas esitada Euroopa Kohtule eelotsuse küsimuse direktiivi 93/83¹ ja eelkõige selle artikli 1 lõike 2 punkti b tõlgendamise kohta. Viidatud sätte kohaselt toimub satelliidi kaudu üldsusele edastamine ainult selles liikmesriigis, kus ringhäälinguorganisatsiooni kontrolli all ja vastutusel sisestatakse programmi sisaldavad

¹ Nõukogu 27. septembri 1993. aasta direktiiv 93/83/EMÜ teatavate satelliitlevile ja kaabli kaudu taasedastamisele kohaldatavaid autoriõigusi ja sellega kaasnevaid õigusi käsitlevate eeskirjade kooskõlastamise kohta (EÜT 1993, L 248, lk 15; ELT eriväljaanne 17/01, lk 134).

signaalid katkematusse sideahelasse satelliidi ja maajaama vahel.

Euroopa Kohtu hinnang

Euroopa Kohus otsustas, et **juhul, kui satelliidipakettide pakkuja on kohustatud saama satelliidi kaudu üldsusele edastamise toimingute tegemiseks asjasse puutuvate autoriõiguste ja nendega kaasnevate õiguste omajate loa, tuleb see luba**, nagu ka ringhäälinguorganisatsioonile antud luba, **saada ainult selles liikmesriigis, kus programme sisaldavad signaalid sisestatakse satelliidile viivasse sideahelasse.**

Euroopa Kohus tuletas kõigepealt meelde, et direktiivi 93/83 artikli 1 lõike 2 punktis b sätestatud reegli kohaldamiseks peab olema tegemist „satelliidi kaudu üldsusele edastamisega“ viidatud artikli 1 lõike 2 punktide a ja c tähenduses, mis kehtestavad selleks kumulatiivsed tingimused. Nõnda kujutab edastamine endast ühtainsat „satelliidi kaudu üldsusele edastamist“, kui selle käivitab programmi sisaldavate signaalide „sisestamise toiming“, mis toimub „ringhäälinguorganisatsiooni kontrolli all ja vastutusel“, need signaalid sisestatakse „katkematusse sideahelasse satelliidi ja maajaama vahel“, need signaalid on „ette nähtud üldsusele vastuvõtuks“ ja – juhul, kui need signaalid on kodeeritud – nende dekodeerimise vahendid on „antud üldsuse käsutusse kas ringhäälinguorganisatsiooni poolt või tema nõusolekul“.

Järgmiseks tuleb nii teleprogrammide kaudset kui ka otsest edastamist, mis vastab kõigile neile kumulatiivsetele tingimustele, käsitada ühtse satelliidi kaudu üldsusele edastamisena ja seega jagamatuna. Niisuguse edastamise jagamatusest ei tulene siiski, et satelliidipaketi pakkuja saaks selles edastamises osaleda ilma asjaomaste õiguste omajate nõusolekuta.

Viimaks peab sellise loa omandama eelkõige isik, kes käivitab edastamise või osaleb selles, muutes kaitstud teosed selle edastamise abil kättesaadavaks uuele üldsusele, s.o üldsusele, kellega kaitstud teoste autorid teisele isikule luba andes ei arvestanud. Niisuguse üldsusele satelliidi kaudu edastamise, nagu oli vaidluse all põhikohtuasjas, käivitab aga ringhäälinguorganisatsioon, kelle kontrolli all ja vastutusel sisestatakse programmi sisaldavad signaalid satelliidile viivasse sideahelasse. Lisaks on selge, et üldjuhul teeb see organisatsioon kaitstud teosed kättesaadavaks uuele üldsusele. Järelikult on see organisatsioon kohustatud omandama direktiivi 93/83 artiklis 2 ette nähtud loa..

Euroopa Kohus märkis ka, et **kuna selline satelliidi kaudu üldsusele edastamine loetakse toimunuks üksnes liikmesriigis, kus programmi sisaldavad signaalid sisestatakse satelliidile viivasse sideahelasse, on ringhäälinguorganisatsioon kohustatud selle loa saama üksnes selles liikmesriigis.** Ta täpsustas siiski, et õiguste omajatele nende teoste sellise edastamise eest makstava asjakohase tasu kindlaksmääramisel tuleb arvesse võtta kõiki saate aspekte, nagu selle tegelik vaatajaskond ja potentsiaalne vaatajaskond. Ta järeldas sellest, et **kui osa tegelikust vaatajaskonnast või potentsiaalsest vaatajaskonnast asub muus liikmesriigis kui see, kus programmi sisaldavad signaalid sisestatakse satelliidile viivasse sideahelasse, peavad erinevad kollektiivse esindamise organisatsioonid vajaduse korral leidma sobivad lahendused, et tagada õiguste omajatele õiglane tasu.**

Samas tuletas Euroopa Kohus meelde, et **ei saa välistada, et satelliidi kaudu üldsusele edastamises osalevad ka teised operaatorid, muutes kaitstud teosed või objektid kättesaadavaks laiemale üldsusele kui see, keda pidas silmas asjasse puutuv ringhäälinguorganisatsioon.** Niisugusel juhul ei hõlma sellele organisatsioonile antud luba eespool nimetatud operaatorite osalemist. Selline olukord võib kujuneda eelkõige juhul, kui operaator laiendab nende isikute ringi, kellele kõnealune edastus on kättesaadav, muutes kaitstud teosed või objektid seeläbi kättesaadavaks uuele üldsusele.

Samuti tõdes Euroopa Kohus, et **direktiivi 93/83 põhjendustest 5, 14 ja 15 nähtub, et selle direktiivi artikli 1 lõike 2 punkti b eesmärk on tagada, et „satelliidi kaudu üldsusele edastamise“ suhtes kohaldatakse üksnes selles liikmesriigis kehtivaid autoriõigust ja sellega kaasnevaid õigusi käsitlevaid õigusakte, kus programme sisaldavad signaalid sisestatakse satelliidile viivasse sideahelasse. Järelikult oleks nimetatud eesmärgiga**

vastuolus see, kui satelliidipakettide pakkuja peaks saama loa asjasse puutuvatelt autoriõiguste ja nendega kaasnevate õiguste omajatelt ka teistes liikmesriikides.

MÄRKUS: Eelotsusetaotlus võimaldab liikmesriikide kohtutel taotleda kohtuvaidluste lahendamisel Euroopa Kohtult liidu õiguse tõlgendamist või liidu õigusakti kehtivuse üle otsustamist. Euroopa Kohus ei lahenda riigisisest kohtuvaidlust. Kohtuasja lahendamine kooskõlas Euroopa Kohtu otsusega on liikmesriikide kohtu ülesanne. Euroopa Kohtu otsus on ühtlasi siduv ka teistele liikmesriikide kohtutele, kes lahendavad sarnast probleemi.

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Euroopa Kohtule siduv.

Otsuse [terviktekst](#) on CURIA veebileheküljel alates selle kuulutamise päevast.

Täiendavat teavet annab Marta Osleja ☎ (+352) 4303 6005.

Hoiame ühendust!

